

РЕЦЕНЗІЇ

Євген СКУЛИШ

головний науковий співробітник
Науково-дослідного інституту інформатики і права
Національної академії правових наук України,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

ІННОВАЦІЯ ТА СИМВОЛІЗМ КРИМІНОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ¹

Монографічне дослідження присвячено надзвичайно актуальній темі – інституційному забезпеченню правопорядку засобами кримінальної юстиції у контексті створення Державного бюро розслідувань (ДБР) в Україні.

Символічною є назва монографії, в якій поєднано англomовний варіант словосполучення «політичні ігри» – *«political games»*, чим акцентується увага на спорідненості Державного бюро розслідувань в Україні з її американським аналогом – Федеральним бюро розслідувань, та український вираз «створення Державного бюро розслідувань», який відображає теперішні процеси становлення цього правоохоронного органу.

Зазначимо, що сьогодні важливою умовою успішності еврoінтеграційних і євроатлантичних спрямувань України стають розроблення та запровадження комплексного реформування системи національної безпеки загалом і правоохоронних органів та спеціальних служб зокрема. Отже, кримінологічний аналіз процесу реалізації таких реформ україно потребен державі.

Пolemіка щодо створення Державного бюро розслідувань (Національного бюро розслідувань, Національної служби розслідувань, Національного бюро антикорупційних розслідувань, Національного антикорупційного бюро тощо), яку вели фахівці у період незалежності України, залишилася не більш ніж каменем на вимощеній добрими намірами дорозі. Саме це й розкриває нам автор книги, даючи можливість ознайомитися в додатках до монографії із таблицями, які наочно демонструють безперервність процесу та безпрецедентну кількість проектів законів та ін-

ших нормативно-правових актів щодо створення ДБР в Україні протягом 23 років.

Створення в системі кримінальної юстиції спеціалізованого органу досудового розслідування, уповноваженого розглядати справи про злочини та корупційні правопорушення, вчинені службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, є дуже важливим кроком для забезпечення їх швидкого, об'єктивного, незалежного та неупередженого розслідування. З ухваленням у 2012 році Кримінального процесуального кодексу України ініціативи народних депутатів щодо створення ДБР невдовзі були реалізовані на практиці. Така новація в системі кримінальної юстиції має принципово інший підхід до інституційного визначення в ній місця досудового розслідування.

До проблеми створення Державного бюро розслідування в Україні О. Бусол підходить ширше, ніж до вирішення вузькопрофільного питання. Так, у монографії розкриті не тільки проблеми незалежності, спеціального статусу нового правоохоронного органу, протидії ДБР організованій злочинності, а й становлення олігархізації політичної системи українського суспільства, деофшоризації України у світлі нової світової тенденції. Автор, зокрема, робить висновок, що деструктивний вплив на створення ДБР справила саме політична корупція у Верховній Раді України, і наводить переконливі аргументи та доводи.

У монографії О. Бусол не тільки встановлює основні тенденції, що відбувалися в українському суспільстві в політичній сфері у процесі створення нового державного органу в період незалежності держави, а й науково досліджує їх, пропонує вирішення низки кримінологічних проблем. Такою, наприклад, є проблема криміналізації медіа-корупції.

¹ Бусол О. Political game, або створення Державного бюро розслідувань в Україні: моногр. / О. Бусол. – К.: Самміт-Книга, 2017. – 232 с.